

Espoon kaupungin kulttuurilautakunta 14.2.2023

Liite

Kulttuurin tulosityksikön vuoden 2023 käyttösunnitelma

1220 KULTTUURIN TULOSYKSIKKÖ	2
KULTTUURI, brutto, sitova taso	3
12200 KULTTUURIN JOHTO, KEHITTÄMINEN, VIESTINTÄ JA YHTEYSPALVELUT	4
12210 KAUPUNGINKIRJASTO	7
12220 KULTTUURI, netto	9
TAPAHTUMA- JA KULTTUURIPALVELUT	10
KAUPUNGINMUSEO	12
KAUPUNGINORKESTERI	14

1220 KULTTUURILAUTAKUNTA

ESPOO ESBO		1000 EUR				
1000 EUR	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	
Toimintatulot	2 198	1 797	2 402	2 422	2 442	
Toimintamenot	-55 311	-61 252	-64 303	-67 319	-70 304	
Toimintakate	-53 112	-59 455	-61 901	-64 897	-67 862	
Suunnitelmapoistot	-564	-779	-1 066	-1 106	-787	
Tilikauden tulos	-53 677	-60 234	-62 967	-66 003	-68 649	
Menot euroa/asukas	186	203	209	216	222	

Kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2023 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 7.12.2022. Käyttösuunnitelma on laadittu kulttuurin tulosityksikön organisaation ja toimintaohjeen mukaisesti. Tulosityksikön toimintamenot ovat 64,3 milj. euroa ja tulotavoite 2,4 milj. euroa. Vuoden 2023 käyttösuunnitelmat laaditaan uuteen Joto EPM taloussuunnittelujärjestelmään helmikuun aikana, joten muutokset ovat vielä mahdollisia.

Koneet ja kalusto

ESPOO ESBO		Investoinnit, TA							
		Kulttuuri 1 000 EUR							
Vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman investointiosia (1 000 eur)		Kustannusarvio	Ennen 2023	2023	2024	2025	2026	2027	Jälkeen 2027
Kulttuurilautakunta yhteensä	Me	5 068	2 097	1 298	380	350	100	0	0
	Tu	0	0	0	0	0	0	0	0

Kulttuurin tulosityksikön investointiesitys vuodelle 2023 sisältää 0,2 milj. euroa Lippulaivan kirjaston ensikertaiseen kalustamiseen sekä kulttuuritalojen ja salien teknisen kaluston täydentämiseen ja uusimiseen 1,1 milj. euroa.

Toimintasuunnitelmavuodet 2024–2025 sisältävää määrärahat teknisen kaluston täydentämiseen ja uusimiseen.

KULTTUURIN TULOYSYKSIKÖ

Kulttuurin tulosityksikön työskentelyä ohjaa strateginen johtaminen Espoo-tarinan, KulttuuriEspoo 2030 -ohjelman ja tulosityksikön arjen ja muutoksen johtamisen - työkalun kautta. Arjen ja muutoksen johtamisen tavoitteilla määritellään tulosityksikön vuosittainen toiminta, tavoitteet ja mittarit. Arjen johtamisella tarkoitetaan palveluiden tuottavuuden tehostamisen ja palveluiden kehittämisen tavoitteita. Muutoksen johtamisella tarkoitetaan kulttuurin tulosityksikön monivuotisia hankkeita, joissa kehitetään palveluita vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin.

Kulttuurin tulosityksikön kärkitavoitteet vuodelle 2023 ovat:

- Tuotetaan ja tuetaan vetovoimaisia palveluita ja kulttuurisisältöjä
- Mahdollistetaan alueellinen, fyysinen, kulttuurinen ja taloudellinen saavutettavuus
- Tehdään moninaisuus näkyväksi sisällöissä ja rakenteissa
- Pyritään toiminnan ja talouden tasapainoon (Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus ja sopeutusohjelman (TakeE))

Muutoksen johtamisen tavoitteet ovat:

- Espoonlahden kulttuuri- ja kirjastopalveluiden kehittäminen
- Palvelutarpeen muutokseen vastaaminen
- KulttuuriTapiolan kehittäminen

Henkilöstö

Kulttuurin henkilöstömäärä oli 405 henkilöä 31.12.2022, joista vakinaisen henkilöstön osuus oli 306 henkilöä ja määräaikaisten 99 henkilöä. Määräaikaisissa henkilöissä oli 15 työllistettyä ja 8 oppisopimusopiskelijaa. Kulttuurin brutossa oli 186 vakinaista ja 71 määräaikaista henkilöä. Netossa oli 120 vakituista ja 28 määräaikaista henkilöä. Henkilöstömäärä oli kasvanut johtuen uusista perustetuista vakansseista sekä toiminnan palauduttua normaaliksi koronapandemian jälkeen.

Henkilöstömäärän ennakoidaan pysyvän vuoden 2022 tasolla. Henkilöstömäärään tulee osaltaan vaikuttamaan Seuren kautta palkattavan henkilöstön rekrytointi.

Palvelualueiden toimintaympäristön muutokset edellyttävät tarkoituksenmukaista henkilöstöressurssin käyttöä. Henkilöstötarpeiden muutoksia arvioidaan ja ennakoidaan systemaattisesti suhteessa toimintaympäristön muutoksiin. Henkilöstösuunnittelussa hyödynnetään lähtövaihtuvuutta, esimerkiksi eläkepoistumaa. Uusien tehtävien ja vapautuvien vakanssien osaamisprofiilit suunnitellaan osaamistarpeita vastaavaksi. Vuosien 2023–2025 aikana kulttuurin henkilöstömäärä tulee kasvamaan maltillisesti.

Kulttuurin tulosityksikön keskeisiä painopistealueita ja kehittämisen tavoitteita ovat onnistunut muutosjohtaminen ja hallittu muutos. Toimintaympäristön vaatima digitalisoituminen ja digitaalisten palvelutuotteiden ja uusien palvelumallien toteuttaminen vaatii henkilöstöltä uusien taitojen ja sisältöjen oppimista ja hallintaa. Digitalisoinnin kehittäminen ja lisääminen jatkuvat. Työnantaja huolehtii ajantasaisesta ja kattavasta henkilöstön osaamisen kehittämisestä tunnistettujen tarpeiden perusteella.

Henkilöstön eläköityminen merkitsee työpaikkojen vapautumista ja mahdollisuutta rekrytoida uutta osaamista, jolla kyetään vastaamaan osaan toimintaympäristön uusista haasteista.

Kulttuurin tulosityksikössä kiinnitetään erityistä huomiota suorituksen johtamiseen ja Suuntaamon työvälineiden hyödyntämiseen. Vuoden 2022 Kunta10 tutkimustulosten läpikäynti työpaikoilla tapahtuu alkuvuodesta 2023. Samassa yhteydessä määritellään tulosityksikkö tasoiset ja työpaikkakohtaiset kehittämiskohteet koskien työtä, työympäristöä ja johtamista. Kaupunginmuseon käynnistämä strategisen johtamisjärjestelmän tarkastelu jatkuu vuonna 2023.

Tulosityksikön työntekijöitä kannustetaan ammatillisen osaamisen kehittämiseen. Lisäksi järjestetään koulutuksia mm. saavutettavuuteen, moninaisuuteen ja digitalisaatioon liittyvistä teemoista.

KULTTUURI, brutto, sitova taso

Kulttuuri brutto, sisältää tulosityksikön johdon ja kehittämisen, viestinnän, kulttuurin yhteyspalveluiden, avustusten sekä kaupunginkirjaston määrärahat.

		1000 EUR				
1000 EUR	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	
Toimintatulot	936	950	1 450	1 450	1 450	
Toimintamenot	-39 110	-43 542	-45 062	-47 307	-49 012	
Toimintakate	-38 174	-42 592	-43 612	-45 857	-47 562	
Suunnitelmapoistot	-168	-367	-578	-572	-316	
Tilikauden tulos	-38 341	-42 959	-44 190	-46 429	-47 877	
Menot euroa/asukas	132	144	147	152	155	

12200 KULTTUURIN JOHTO, KEHITTÄMINEN, VIESTINTÄ JA YHTEYSPALVELUT

		1000 EUR				
1000 EUR	Muutettu TA					
	TP 2021	2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	
Toimintatulot	160	0	500	500	500	
Toimintamenot	-19 165	-19 805	-20 755	-21 616	-22 261	
Toimintakate	-19 004	-19 805	-20 255	-21 116	-21 761	
Suunnitelmapoistot	2	-13	-14	-14	0	
Tilikauden tulos	-19 003	-19 818	-20 269	-21 130	-21 761	
Menot euroa/asukas	64	65	68	69	70	

Kulttuurin johto ja kehittäminen koordinoi yhteistä viestintää ja markkinointia sekä vastaa strategia- ja arviointityöstä.

KulttuuriEspoo-kokonaisuuden alla toteutettavaa kulttuurin yhteistä viestintää ja markkinointia kehitetään edelleen vuoden 2023 aikana erityisesti saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Tämä pohjautuu vahvasti KulttuuriEspoo 2030 -visiossa määriteltyihin tavoitteisiin. Viestinnän ja markkinoinnin kautta tavoitellaan laajempaa kokonaisnäkyvyyttä espoolaiselle kulttuuritarjonnalle sekä etsitään aktiivisesti uusia yleisöjä ja pyritään tavoittamaan monipuolisesti erilaisia kohderyhmiä. Viestinnän ja markkinoinnin keinoin vahvistetaan Espoon profiilia kehittyvänä, elinvoimaisena ja kiinnostavana kulttuurikaupunkina.

Kulttuurin tulosityksikön strategia- ja arviointityötä kehitetään kulttuuritilastoja ja tilastotiedon keräämistä parantamalla vuoden 2023 aikana. Kulttuurin tilastoinnin uudistamista edistetään vuoden 2023 alussa valmistuvan esikartoituksen pohjalta yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Kehittämistyö vahvistaa toiminnan arviointia ja tiedolla johtamista sekä auttaa palveluiden kehittämistä ja lisää tehokkuutta.

Vaikuttavuudella johtamisen pilottina toteutetaan KULPS-kulttuuripolun vaikuttavuuden arviointi, jonka pohjalta palvelua kehitetään vastaamaan aiempaa paremmin koulujen, opettajien ja oppilaiden tarpeisiin.

Kulttuurin tulosityksikön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä edistetään luomalla ja toimeenpanemalla kulttuuripalveluiden turvallisemman tilan periaatteet. Vähemmistöryhmien palvelutarpeiden ja asiakaskokemuksen kartoitukseen sekä kehittämiseen panostetaan sosiaalisen esteettömyyden varmistamiseksi kulttuuripalveluissa. Kulttuuritiloissa toteutetaan lisäksi rakennetun ympäristön esteettömyyskartoituksia.

Kulttuuripalveluiden digitalisaatiosuunnitelmaa työstetään vuoden 2023 aikana. Digitalisaation nykytilaa kartoitetaan ja suunnitelmaan määritellään digitaaliset kulttuuripalvelut, joiden kehittämiseen keskitytään kuluvan valtuustokauden aikana.

Kulttuurin yhteyspalvelut vastaa kulttuuripolitiikasta, kaupungin kumppanuusyhteistyöstä taide- ja kulttuuriyhteisöjen kanssa, kulttuuriavustusten

valmistelusta päätöksentekoon, taiteen perusopetuksesta ja kulttuurin yhdenvertaisuuspalvelumalleista.

Tapiolan kulttuurihankkeiden kehittämisellä ja edistämällä on iso merkitys koko kaupungin elinvoimaisuuden lisäämiselle. Espoon kulttuurikeskuksen ja Näyttelykeskus WeeGeen ympäristön kehittämistä edistää KulttuuriTapiola-projekti. Kaupunkitapahtumat edistää kaupungin tapahtumallisuuden kehittämistä kulttuurin näkökulmasta. Kaupunkitasoista tapahtumallisuutta edistetään yhteistyössä Tapahtumien yhteisöllinen Espoo -kehittämishojelman kanssa. Toimenpiteistä raportoidaan tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden alaisuudessa, jossa siihen budjetoidut rahat ovat.

Kulttuurin yhteyspalveluiden arjen johtamisen tavoitteiden toteuttaminen

Kulttuurin yhteyspalveluiden toiminnan keskiössä on ammattitaidetta ja sen edistäminen, kaikkien asukkaiden oikeus kulttuuriin sekä kumppanuuksilla toteutettavat palvelut. Yhteyspalvelujen toiminnan perustana ovat osallisuus, toimijuus ja tavoitteellinen vuorovaikutus. Toiminnalla pyritään edistämään luovuutta, oppimista ja läpi elämän jatkuvaa harrastuneisuutta.

Vuonna 2023 edistämme kulttuurin saavutettavuutta laajentamalla Kulttuurikurkkauksen toimintamallin kaikille 3–5-vuotiaille varhaiskasvatuksessa mukana oleville espoolaislapsille. Kulttuurikurkkaus on yhteistyössä taiteen ja kulttuurin ammattilaisten kanssa toteutettava osa varhaiskasvatusta.

Toisen asteen KULPS-kulttuuripolkua pilotoidaan keväällä 2023 Espoon toisen asteen oppilaille Omniassa ja kahdessa lukiossa. Toisen asteen kulttuuripolussa on sisältöjä, joihin osallistutaan joko opettajan johdolla yhdessä muiden oppilaiden kanssa tai itsenäisesti. Kulttuuripolun sisällöt ovat maksuttomia oppilaitoksille ja oppilaille. Omnian pilottilinjojen ja -lukioiden ensimmäisen vuoden oppilaille tarjotaan henkilökohtainen kulttuurietu. Tavoitteena on rakentaa pysyvä toimintamalli, joka tukee toisen asteen opintosisältöjen toteuttamista ja vahvistaa nuorten aikuisten toimijuutta käyttäen itsenäisesti espoolaisia kulttuuripalveluja vapaa-ajallaan.

Taiteen perusopetustoimintaa kehitetään Taide mukana kasvussa -selvityksessä saatujen havaintojen perusteella. Vuosittaisissa yhteistyötapaamisissa vuonna 2023 keskitytään erityisesti saavutettavuuden teemoihin.

Suomen harrastamisen mallin mukaista toimintaa Espoon harrastuspolulla jatketaan, ja tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle espoolaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Toiminnan ja talouden tasapainoa edistetään asiakastarpeita priorisoimalla, painopisteenä ovat lasten ja nuorten sekä kotona asuvien ikäihmisten palvelut. Elinvoimaisten palvelujen syntymistä tuetaan. Palvelutuotannon tapoja kehitetään monituottajamalleja ja kumppanuuksia edistämällä.

Kulttuurin yhteyspalveluiden muu toiminta ja kehittäminen kulttuurin kärkitavoitteiden edistämiseksi

Kulttuurin yhteyspalveluissa jatkuu kuntien kulttuuritoimintalakiin perustuva valtakunnallinen Kulttuuria yhteistuumin -kehittämistehtävä.

Ikääntyville espoolaisille tarjotaan erityisesti luokse tulevia palveluja. Kotona asuvien ikääntyneiden taide- ja kulttuuritoimintaan osallistumista tuetaan, tavoitteena on huolehtia kulttuuristen oikeuksien yhdenvertaisesta toteutumisesta ja palvelujen saavutettavuudesta eri ikäisten espoolaisten osalta. Taiteen edistämiskeskuksen rahoittama Etsivän kulttuurisen vanhustyön hanke kehittää kulttuurilähetetoimintaa ikäihmisille laajentamalla Kaikukortin käyttöönottoa sekä pilotoi etsivän kulttuurisen vanhustyön toimintamalleja.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa vuosi 2023 on uusien toimintamallien rakentamista ja käytännön toimintatapojen käynnistämistä. Espoolaisten kulttuurihyvinvointia edistävästä palveluista, joita kulttuurin yhteyspalvelut tuottaa, tehdään vuoden 2023 aikana päivitetty toimintasuunnitelma.

Kulttuurin yhteyspalveluiden muutoksen johtamisen tavoitteiden toteuttaminen

Verkostomaisessa viiden omaleimaisen kaupunkikeskuksen Espoossa kulttuurin projektiavustuksia ohjataan erityisesti niille alueille, joilla pysyviä ammattimaisia taideyhteisöjä on vähemmän. Espoonlahden suuralueen kulttuuripalvelujen edistäminen on kulttuurin tulosityksikön yhteinen painopiste. Tätä tavoitetta edistetään vuonna 2023 kulttuurin yhteyspalveluissa olemalla mukana asiantuntijatyöryhmissä, joissa edistetään Espoonlahden tulevia tilaratkaisuja muun muassa taiteen perusopetukseen liittyen ja joissa haetaan uusia yhteistyömalleja palvelujen järjestämiseksi alueen asukkaille.

Yhteistyössä tapahtuma- ja kulttuuripalvelujen, kaupunginmuseon, Tapiola Sinfoniettan ja Kaupunkitapahtumat Espoon kanssa edistetään ammattillisten taide- ja kulttuuritoimijoiden palveluja Tapiolassa, muun muassa Museo Leikin ja Suomen koru- ja kellomuseo Kruunun toiminnan vakiinnuttamisella, espoolaisten festivaalien ja tapahtumien toteuttamisella. Kirjaston ja ammattimaisten taide- ja kulttuuriyhteisöjen kanssa tehdään uusia kokeiluja toiminnasta, joilla taiteen ammattimaisista palveluista saataisiin vielä paremmin kaikille saavutettavia.

Mittarit	TA 2022	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ammattilliset taide- ja kulttuuriyhteisöt	294 107	482 509	350 000	350 000	400 000
KULPS-kulttuuripolku, omat ja kumppanit	18 702	44 212	20 000	20 000	20 000
Musiikkikehto	200	227	200	200	200
Kaikukortti	2 000	1 161	2 000	2 000	2 000
Kulttuuriketju	6 000	3 783	6 300	6 300	6 500
Kulttuurikurkkaus	7 500	6 786	8 500	8 500	9 000
Harrastuspolku: osallistujamäärä	2 000	3 922	2 200	3 000	3 500
Omat tilaisuudet	2 047	503	1 800	1800	1800

12210 KAUPUNGINKIRJASTO

		1000 EUR				
		TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
1000 EUR						
01	Toimintatulot	776	950	950	950	950
4	Toimintamenot	-19 946	-23 737	-24 307	-25 691	-26 751
000000	Toimintakate	-19 169	-22 787	-23 357	-24 742	-25 801
10	Suunnitelmapoiistot	-169	-353	-564	-558	-316
10000	Tilikauden tulos	-19 339	-23 140	-23 921	-25 298	-26 116
100000	Menot euroa/asukas	67	78	79	82	84

Kaupunginkirjaston arjen johtamisen tavoitteiden toteuttaminen

Kirjaston on kyettävä tarttumaan ketterästi asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin, ja asiakkaan saaman palvelun tulee olla yhdenvertaista ja tasalaatuista paikasta ja ajasta riippumatta.

Kirjaston tavoitteena on keskittyminen kokonaisvaltaiseen asiakaskokemukseen ja sen kehittämiseen sekä asiakastyytyvyyden parantamiseen. Tavoitetta toteutetaan siten, että vuonna 2023 palvelupolut on kuvattu ja sujuvan palvelun edellyttämät toimenpiteet on tunnistettu ja otettu käyttöön. Toimenpiteitä ovat asiakashaastattelut ja havainnoinnit.

Toiminnan taloudellisuutta ja tuottavuutta edistetään kehittämällä edelleen kirjaston eri prosesseja. Neuvontapalveluita on konseptoitu ja uusia asiakaspalveluratkaisuja, kuten liikkuva palvelutiski ja henkilökunnan kutsujärjestelmä, on otettu käyttöön. Uuden asiakaspalvelumallin, jossa henkilökunta liikkuu aktiivisesti asiakkaiden joukossa, jalkauttamista jatketaan vuonna 2023.

Kaupunginkirjastossa on aloitettu kokoelmanhallinnan kokonaisvaltainen uudelleenmuotoilu, joka jatkuu vuonna 2023. Kirjastossa on tehty toimintaa tehostavaa ja asiakaskokemusta parantavaa kehitystyötä: mm. RFID-massalukua hyödyntävä kokoelmanhallinta- ja inventointijärjestelmä. Tavoitteen toteutumista seurataan lainassaoloasteella eli miten iso osa prosentti kokoelmasta on lainassa. Otanta tehdään kahden kuukauden välein sekä toimipisteittäin että koko kirjaston tasolla. Lähtötaso määritellään ja kehitystä seurataan.

Kirjaston aineistohankintoihin saadulla 50 000 euron lisäyksellä varmistetaan, että aineistoraha säilyy Helmet-kirjastojen yhteisen sopimuksen mukaisessa tasossa 5 euroa/asukas väestömäärän kasvaessa. Päiväkoteihin on aloitettu teemalaatikoiden kuljettaminen Postin välityksellä ja kysynnän odotetaan kasvavan vuonna 2023. Palvelun piirissä on tällä hetkellä noin 60 päiväkotia, ja palvelua pystytään laajentamaan 2023 päiväkotien tarpeiden mukaan. Tähän varaudutaan hankkimalla lisää lastenkirjoja.

Keväällä 2022 avatun Lippulaivan kirjaston toiminta vakiinnutetaan. Kalustamiseen varataan 0,2 mlj. euroa sisustuksen loppuun saattamiseksi.

Kaupunginkirjaston muu toiminta ja kehittäminen kulttuurin kärkitavoitteiden edistämiseksi

Kaupunginkirjastossa on otettu käyttöön uusi hakeutuvan palvelun konsepti. Tapahtuma-auto liikkuu ympäri Espoota tapahtumissa, kouluilla ja päiväkodeilla. Espoolaiset järjestöt voivat varata autoa omiin tilaisuuksiinsa ja espoolaiset voivat itse järjestää erilaista toimintaa oman asuinalueen tapahtumassa. Kirjastoauto ajaa myös koulureittejä jatkossakin, vaikka säännölliset iltareitit ovat jääneet pois. Päiväkoteihin ja palvelutaloihin jaetaan aineistoja Postin välityksellä.

Kirjaston tapahtumatuotannon tavoitteena on panostaa entistä enemmän kirjaston asiakkaiden ja Espoon asukkaiden ja yhteisöjen omien tapahtumien järjestämisen mahdollistamiseen. Tavoitteena on, että suurin osa kirjaston tapahtumista on joko muiden kuin kirjaston järjestämiä tai yhteistyössä tehtyjä. Osa tapahtumista toteutetaan jatkossakin digitaalisina ja hybriditapahtumina.

Vuoden 2023 tavoitteena on myös vahvistaa kirjaston pedagogista ja osallistavaa työtettä ja varmistaa, että työntekijöiden pedagoginen ja osallistava työote vahvistuu ja työntekijöiden media- ja mediakasvatustaidot ovat riittävällä tasolla. KULPS-kirjastopolun suhteen pyritään kohtaamaan jokainen peruskoulun luokka kerran lukuvuodessa. Kirjastossa on valmistunut myös mediasivistysstrategia ja siihen liittyvä toimenpideohjelma.

Kaupunginkirjaston muutoksen johtamisen tavoitteiden toteuttaminen

Kirjaston tavoitteena on toimintakulttuuri, jossa siirrytään resurssikeskeisyydestä tavoitekeskeisyyteen. Keskeisin keino kirjaston työn tuottavuuden parantamiseen on henkilöstövoimavaran tehokas käyttö. Tämä edellyttää päällekkäisen työn minimoimista, fokuoimista asiakkaan kannalta olennaiseen ja johtamisen virtaviivaistamista.

Kirjastossa on meneillään visiotyö, joka jatkuu vuonna 2023. Sen tavoitteena on muodostaa yhteinen visio eli jaettu käsitys kirjaston perustehtävästä. Vision työstämisessä on mukana koko henkilökunta. Kevään 2022 aikana kirjastossa tehtiin myös asiakasvaikuttavuus ja palveluverkko -selvitys, joka käsittelee Espoon kirjastopalveluiden vaikuttavuutta, tasapuolisuutta ja palvelutasoa ja on tarkoitettu päätöksenteon ja kirjastopalveluiden kehittämisen tueksi tulevaisuudessa.

Espoonlahteen avattiin keväällä 2022 Lippulaivan kirjasto, joka on Espoon viides aluekirjasto. Lippulaivan myötä Espoonlahden alueen kirjastonkäyttö on lähes kaksinkertaistunut ja Lippulaiva on kävijämäärältään Espoon kolmanneksi vilkkain kirjasto. Vuonna 2023 kirjaston kalustaminen saatetaan päätökseen ja toiminta vakiintuu.

Syyskuussa avattiin myös Viherlaakson kirjasto uusissa tiloissa. Uusitussa kirjastossa on kaikille yhteinen olohuonemainen alue sekä kaksi erillistä hiljaista tilaa opiskeluun ja kokouksiin. Myös lapsille ja nuorille on omat alueet. Viherlaakson kirjasto toimii jatkossa osin omatoimisesti, kuten muutkin lähikirjastot.

Mittarit	TA 2022	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Lainaukset	4 200 000	3 890 927	4 200 000	4 200 000	4 200 000
Kävijät	4 600 000	3 020 911	4 600 000	4 600 000	4 600 000
Verkkokäynnit (Helmet kokonaisuudessaan)	10 000 000	8 572 673	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Aineistohankinnat kpl	68 000	73 698	70 000	70 000	70 000
Aukiolotunnit, yhteensä	75 000	69 816	75 000	70 000	65 000

12220 KULTTUURI, netto

					
1000 EUR					
1000 EUR	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatulot	1 262	847	952	972	992
Toimintamenot	-16 201	-17 710	-19 241	-20 012	-21 292
Toimintakate	-14 939	-16 863	-18 289	-19 040	-20 300
Suunnitelmapoistot	-397	-412	-488	-535	-472
Tilikauden tulos	-15 335	-17 275	-18 777	-19 575	-20 772
Menot euroa/asukas	54	59	63	64	67

Kulttuuri netto, sisältää tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden, kaupunginmuseon ja kaupunginorkesterin määrärahat.

Nettobudjetoituja palvelualueita sitoo toimintakate -18 289 000 €

Kulttuuri, netto toimintamenot palvelualueittain vuosina 2021–2025

					
Toimintamenot palvelualueittain 2021 - 2025					
1000 EUR					
	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	2024	2025
Kulttuuri, netto	-16 201	-17 737	-19 241	-20 012	-21 292
Tapahtuma- ja kulttuuripalvelut	-8 748	-9 518	-10 066	-10 389	-10 860
Kaupunginmuseo	-3 628	-4 158	-4 701	-4 856	-5 229
Kaupunginorkesteri	-3 825	-4 061	-4 474	-4 767	-5 203

TAPAHTUMA- JA KULTTUURIPALVELUT

Tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden arjen johtamisen tavoitteiden toteuttaminen

Vuoden 2023 arjen johtamisen tavoitteet ovat markkinointiviestinnän kehittäminen ja tapahtumatuotannon prosessin ja tiedonkulun kehittäminen. Markkinointiviestinnän kehittämistä tehdään palvelualueen sisällä tapahtumatalokohtaisesti, minkä lisäksi kehitystyössä hyödynnetään palvelualueen yhteistä asiakastutkimusta ja osaamista. Oman kehitystyön tueksi käytetään asiantuntijoita ja mainostoimistojen palveluita, jotta työn lopputulos vastaa nykypäivän markkinointiviestinnän vaatimuksia. Kehitystyön ytimessä on jokaisen konserttitalon brändin määrittely. Brändillä tarkoitetaan tässä yhteydessä itse määriteltyä tapahtumatalon toiminnan ydintä, joka puetaan sellaiseen muotoon, että siitä on helppo kertoa kaupunkilaisille ja laajemmallekin yleisölle.

Työ on aloitettu jo vuonna 2022 Sellosalissa, ja sitä jatketaan vuonna 2023 Kannusalissa ja Espoon kulttuurikeskuksessa. Lasten kulttuurikeskus Auroran ja Näyttelykeskus WeeGeen kohdalla keskitytään päivittäismarkkinoinnin tehostamiseen. Työn perimmäisenä tarkoituksena on tiedon jakaminen kaupungin kulttuuritoiminnan sisällöistä niin, että niiden vetovoimaisuus, moninaisuus ja saavutettavuus tulevat entistä paremmin esille ja asiakkaat löytävät tapahtumiin.

Toinen kehittämisprojekti on tuotantosunnittelun työkalun käyttöönotto. Projekti on aloitettu jo ennen koronapandemiaa, mutta nyt se on tarkoitus saattaa toimintakuntoon. Yhteisen työkalun on tarkoitus lisätä tehokkuutta: tiedon turvallinen jakaminen ja helppokäyttöisyys ovat työkalun käytön etuja. Projektin sisäinen kehitystyö ja yhteistyö tietohallinnon kanssa jatkuu vuonna 2023.

Tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden muu toiminta ja kehittäminen kulttuurin kärkitavoitteiden edistämiseksi

Tapahtuma- ja kulttuuripalvelut järjestää vuosittain satoja tapahtumia itse, minkä lisäksi tapahtumatalot tarjoavat sadoille muille järjestäjille tilat heidän tapahtumiensa järjestämiseen. Talojen toiminnan koordinointi edellyttää entistä parempaa kommunikointia kumppaneiden kanssa ja kehitämme kumppanuudenhoidon mallia vuonna 2023.

Vetovoimaisten sisältöjen löytäminen ja saaminen edellyttää vakaata asemaa tunnettuna kulttuuritoimijana: tätä vahvistetaan aiemmin mainitulla markkinointiviestinnän projektilla. Lisäksi sisältöjen saaminen edellyttää vahvaa tapahtuma-alan osaamista ja tietotaitoa – tätä osaamista vahvistetaan lisäämällä sisäistä tiedonkulkua ja verkostoitumalla entistä paremmin alan muiden toimijoiden kanssa. Verkostoitumisen tarkoituksena on myös uusien kumppanuuksien löytäminen.

Moninaisuuden toteuttamista lavennetaan sisältöihin, jotka kiinnostavat myös muuta kuin suomea puhuvia. Vuoden 2023 aikana tehtävää asiakasanalyysiä hyödynnetään myös sisältöjen suunnittelussa. Kulttuurin yhteinen turvallisemman tilan projekti on konkreettinen tapa edistää mielikuvaa tapahtumataloista moninaisuutta tukevin paikkoina.

Saavutettavuuteen kiinnitetään huomiota tänä vuonna etenkin esteettömyyden näkökulmasta. Esimerkiksi vammaisten palvelupolkuihin kiinnitetään erityistä huomiota. Ilmaistapahtumia järjestetään edelleen, mikä edistää taloudellista saavutettavuutta.

Palvelualueen organisaatiota pyritään edelleen vahvistamaan niin, että talotoimijoilla on mahdollisimman paljon autonomiaa, kuitenkin niin, että samalla opitaan kommunikoimaan paremmin ja löytämään tekemisestä synergiaa. Yhteisiä projekteja (esim. Lasten viikonloppu) jatketaan ja kehitetään tulevaisuuden yleisöjen palvelemisen näkökulmasta.

Taloudellinen tasapaino saavutetaan parhaiten toteuttamalla riittävästi onnistuneita omatuotantoisia tapahtumia. Näiden avulla pystytään myös hankkimaan lisää vetovoimaisia esityksiä.

KulttuuriTapiola-projekti keskittyy Espoon kulttuurikeskuksen teatteritilojen ja Kulttuurיאukion suunnitteluun ja erityisesti Espoon Kaupunginteatterin käyttäjäyhteistyöhön mm. työpajojen, verkkikohteisiin tutustuen ja käytänteitä analysoiden. Asukasosallisuuden vahvistaminen edellyttää toimenpiteitä niin viestinnällisesti kuin mm. fasilitoituja työpajoja ja tilaisuuksia järjestäen. Suur-Tapiolan alueen tapahtumallisuutta tuetaan kumppanuuksia rakentaen mm. jatkaen yhteistyötä AYY:n ja Aalto yliopiston kanssa. Näyttelykeskus WeeGeen piha-alueelle sijoittuvan Venturo-talon korjaus valmistuu ja talo avataan kesäkauden aikana.

Kaupunkitapahtumat tuottaa vetovoimatapahtumia ja kehittää poikkihallinnollista Tapahtumakaupunki Espoo -mallia osana ja yhteistyössä Tapahtumien yhteisöllinen Espoo -kehitysohjelmalla. Kaupunkitasoiset omat suur tapahtumat Espoo-päivä, Itsenäisyyspäivän juhlakonsertti ja Uusi vuosi Espoossa -tapahtuma vahvistavat Espoon elinvoimaa ja vetovoimaa sekä Espoon roolia kansallisesti merkittävänä tapahtumakaupunkina. Uusia tapahtumakumppanuuksia kartoitetaan ja vuoden 2022 festivaaliyhteistyötä jatketaan. Espoon kaupunkinäkyvyyttä vahvistetaan toteuttamalla tapahtumamarkkinointia ja kumppanuuksiyhteistyötä.

Tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden muutoksen johtamien tavoitteiden toteuttaminen

Vuoden 2022 aikana hyvin käynnistynyttä Espoonlahden kulttuuripalveluiden kehittämistä jatketaan: kulttuurituottajan pestillä tapahtumia suunnitteleva ja toteuttava toimihenkilö tulee toteuttamaan useita pienimuotoisia ja yhden suuremman tapahtuman Suur-Espoonlahdessa. Alue toimii eräänlaisena testialustana seinättömälle kulttuuritoiminnalle. Perustoiminnan luonnetta pohditaan edelleen ja toimitaan rohkealla kokeiluasenteella. Paikallisten toimijoiden ja asukkaiden osallistamista kehitetään moninaisuuden, saavutettavuuden ja vetovoimaisuuden edistämiseksi.

Kulttuurin tulosityksikön muut toimijat, etenkin kirjasto ja museo, ovat hyviä yhteistyökumppaneita alueella. Myös kaupunginorkesterin kanssa suunnitellaan yhteistyötä tällä alueella. Käytännön tasolla toteutettavia toimenpiteitä tehdään osittain ostopalveluina. Tuottajan tiimiin tarvitaan myös kesä- tai harjoittelijatyöntekijä.

Livetapahtumat mahdollistavat ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisyyden kokemisen elämyksiä. Palvelualueen haasteena on uudenlaisten, talojen seinät ylittävien tapahtumakonseptien kehittäminen. Vuoden 2023 aikana tullaan tällä saralla tekemään kokeiluja, jotka ovat saavutettavia ja joissa moninaisuuden edistäminen on

keskeistä. Yhteistapahtumiin on palkattava ulkopuolista apua, sillä henkilökunnan määrä ja lomat on mitoitettu nykyisen toimintakulttuurin ja esityskausien mukaiseksi.

Espoon kulttuurikeskuksen teatteritilojen suunnittelussa ja käyttäjäyhteistyössä keskiössä ovat asukasosallisuus, saavutettavuus ja kestävä kehitys ratkaisut.

Kaupunkitapahtumien rooli poikkihallinnollisen tapahtumayhteistyön kehittämisessä ja prosessien rakentamisessa jatkuu vuoden 2023 loppuun. Työtä tehdään laajalla yhteistyöllä osapuolia osallistaen ja yhteisiä käytäntöjä testaten ja auditoiden. Tapahtumien saavutettavuuteen ja sisältöjen monipuolisuuteen paneudutaan, jotta ne palvelisivat jatkossakin asukkaita ja vastaavat nopeasti muuttuvan toimintaympäristömme asettamiin haasteisiin.

Mittarit	TA 2022	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Käynti					
Näyttelykeskus WeeGee	380 000	288 053	250 000	250 000	250 000
Kävijät					
*Espoon Kulttuurikeskus	168 000	74 676	168 000	168 000	168 000
Sellosali	60 000	36 261	60 000	60 000	60 000
Lasten kulttuurikeskus Aurora	21 000	15 722	21 000	21 000	21 000
Kannusali	33 000	26 781	33 000	35 000	36 000
Kaupunkitapahtumat	185 000	245 470	185 000	185 000	185 000
<i>* riippuen hankkeen tilanteesta</i>					
Aukiolotunnit					
WeeGee	3 200	2 246	2 200	2 200	2 200
Kulttuurikeskus	4 100	3 513	3 400	3 400	3 400
Lasten kulttuurikeskus Aurora	2 550	2 401	2 550	2 550	2 550

KAUPUNGINMUSEO

Kaupunginmuseon arjen johtamisen tavoitteiden toteuttaminen

Tasalaatuisen palvelun tuottamiseksi asiakkaille, työn sujuvoittamiseksi ja riittävien ja taloudellisesti tasapainoisten resurssien varmistamiseksi kaupunginmuseon projektien ja prosessien kehittäminen, tarkistaminen ja yhdenmukaistaminen ovat vuoden 2023 merkittäviä arjen johtamisen tavoitteita. Tämä tarkoittaa päällekkäisen työn minimoimista, fokuoimista asiakkaan kannalta olennaiseen ja johtamisen virtaviivaistamista.

Toiseksi keskeiseksi arjen johtamisen tavoitteeksi on nostettu KAMUn WeeGeellä sijaitsevien näyttelytilojen ja toimintakonseptin kehittäminen vuosien 2023–2025 aikana. KAMUn pysyvän näyttelyn suunnitteluvaihe alkaa konseptoinnilla 2023 alussa ja kuluvan vuoden aikana on tarkoitus toteuttaa pysyvän näyttelyn suunnitteluvaihe, jota toteuttamaan hankitaan ulkopuolinen kuraattori. Työssä otetaan henkilökunnan lisäksi mukaan kaupunkilaiset toimijoina.

Vuoden 2023 tavoitteena on kaikin tavoin vahvistaa vuorovaikutusta espoolaisten kanssa. KAMUn vapaaehtoisryhmät Kampparit ja KuvaKamut jatkavat toimintaansa.

Lisäksi Adoptoi monumentti -hanketta pyritään edistämään osana Espoon kulttuuriympäristöohjelmaa.

Kaupunginmuseon muu toiminta ja kehittäminen kulttuurin kärkitavoitteiden edistämiseksi

Vuoden 2023 KAMU tuottaa vetovoimaisia palveluita. KAMUn vaihtuvien näyttelyiden tilaan kesäksi avautuu valokuvaaja Teuvo Kanervan valokuvia esittelevä näyttely ja siihen liittyvä julkaisu. Loppuvuodesta toteutuu uutta tutkimustietoa esittelevä Espoonkartanoa käsittelevä näyttely julkaisuineen ja oheispalveluineen. Talomuseo Glimsissä avataan huhtikuussa 2023 Hurmaavat huonekasvit – kaukomailta koteihin -näyttely, ja sen yhteydessä toteutetaan asiakkaita osallistava nykydokumentointiprojekti.

Kokoelmien inventointityö jatkuu päämääränä kokoelmien laadun parantaminen ja muuttoon varautuminen. Nykyinen KAMUn Juvanmalmin säilytystila on todettu kokoelmatiloiksi sopimattomaksi. Kaupunginmuseon kokoelmatilojen tarveselvitys esiteltiin kulttuurilautakunnalle kesäkuussa 2022. Selvityksessä esitettiin, että akuutissa väistövaiheessa nykyinen tila korvataan uusilla tiloilla. Vuoden 2023 aikana pyritään yhteistyössä Tilapalvelun kanssa löytämään kokoelmatiloille korvaavia tiloja, ja mikäli mahdollista suorittamaan muutto uusiin tiloihin.

Kaupunginmuseon muutoksen johtamien tavoitteiden toteuttaminen

KAMU pyrkii saavutettavuuteen tuottamalla moninaisia palveluita eri tavoin ympäri Espoota. Osana Espoonlahden alueen kehittämistä KAMU panostaa Huvilamuseo Villa Rulluddin konseptin kirkastamiseen ja jalkauttaa viime vuonna valmistuneen yleisötyöpolitiikan Saaristomuseo Penttalassa.

Vuoden 2023 tavoitteena on saada Espoon keskuksessa sijaitseva Koulumuseo Lagstadin rakennuslupa-asiat kuntoon ja edistää rakennuksen peruskorjausta yhdessä Esbo hembygdsförening rf:n ja Tilapalveluiden kanssa, jotta Koulumuseo Lagstad voitaisiin avata viimeistään vuonna 2025.

KAMUn digipalvelujen kehittäminen KUHA-projektissa on edennyt hankintasopimusvaiheen valmisteluun, jonka valmistumisen jälkeen on tarkoitus käynnistää käyttöönottoprojekti kevään aikana. Uudistettu järjestelmä mahdollistaa tehokkaat digitaaliset palvelut. Työ tehdään yhteistyössä hankinnan ja tietohallinnon kanssa. Lisäksi kaupunginmuseo kehittää verkkopalveluitaan.

Poikkihallinnollisena yhteistyönä tehty ESKO-kulttuuriympäristöohjelma jalkautetaan KulttuuriEspoo 2030 -ohjelman tavoitteen mukaisesti yhdessä kaupunkiympäristö toimialan eri tulosityksikköjen kanssa.

Mittarit	TA 2022	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Museo- ja näyttelykävijät	85 000	165 018	95 000	95 000	95 000
Asiantuntijapalvelutapahtumat (arkisto, neuvonta ym.)	2 300	2 532	3 000	3 500	3 500
Lapsia ja nuoria museopedagogisessa toiminnassa	25 000	36 185	15 000	15 000	15 000
Kulttuuriperinnön tietojärjestelmään päivitettyt aineistot	42 000	37 955	35 000	42 000	42 000
Viranomaislausunnot ja kannanotot	430	384	450	450	450
Aukiolotunnit					
Kamu aukiolotunnit + tilauksesta olevat tunnit	2 200	2 260	2 200	2 200	2200
Glims, sisältää normaalin aukiolon + tilauksesta olevat tunnit	1 850	1 715	1 850	1 850	1 850
Rulludd, sisältää normaalin aukiolon + tilauksesta olevat tunnit	80	58	90	90	90
Lagstad, sisältää normaalin aukiolon + tilauksesta olevat tunnit	190	0	0	0	0
Pentala, sisältää normaalin aukiolon + tilauksesta olevat tunnit	620	666	620	620	620

KAUPUNGINORKESTERI

Kaupunginorkesterin arjen johtamisen tavoitteiden toteutus

Tapiola Sinfoniettan arjen johtamisen tavoitteet vuodelle 2023 ovat strategisen tavoiteprosessin läpivieminen ja sisäisten prosessien digitalisointi.

Kaupunginorkesterissa strategista tavoiteprosessia pohjustettiin vuoden 2022 aikana. Prosessin myötä orkesterin taiteellinen profilointi ja toiminnan kärjet määritellään suhteessa Espoo-tarinaa ja kulttuurin tulosityksikön tavoitteisiin. Sisäisesti prosessissa muodostetaan suunnitelma varautumiseksi seuraavien vuosien eläköitymisaaltoon soittajistossa, sekä suunnitellaan ja toteutetaan parannuksia orkesterin työolosuhteisiin tilajärjestelyillä. Prosessia työstetään orkesterin omissa työpajoissa, osin yhdessä ulkoisen asiantuntijan kanssa kevään 2023 aikana. Valmistuessaan tavoitedokumentti ohjaa taiteellista suunnittelua ja yleisösuhteen sekä työkuulttuurin kehittämistä, sekä kiinnittää orkesterin toiminnan entistä vahvemmin osaksi Espoo-tarinaa ja KulttuuriEspoo-brändiä.

Sisäisten prosessien digitalisoinnissa on kaksi osaprosessia, joiden vaikutus orkesterin toimintaan on merkittävä: nuotinlukukäyttöön soveltuvien iPadien käyttöönotto ja tuotannon integraatio OPAS Next -tuotannonohjausjärjestelmään.

Toiveena on saada uudet laitteet henkilöstön käyttöön syyskauden alkuun mennessä. Nuottimateriaaleja tilataan, käsitellään ja jaetaan mahdollisuuksien mukaan sähköisenä ja niiden käyttöä konserttitilanteissa pilotoidaan. Muun muassa yleisötyön materiaalit pyritään siirtämään kokonaan sähköiseen muotoon. Riskinä on projektin viivästyminen globaalista komponenttipulasta johtuen. Sähköisiin nuottimateriaaleihin siirtyminen on kuitenkin yleistynyt ilmiö, jonka etujoukoissa teemme työtä.

Ohjelmistosuunnittelu ja tuotantoprosessit siirretään soveltuvilta osin OPAS Next -tuotannonohjausjärjestelmään siten, että vuoden 2023 aikana luovutaan asteittain erillisistä, työntekijäkohtaisista suunnittelun ja seurannan järjestelyistä (mm. Excel). Tuotannon täydellinen integraatio OPAS:iin vaatii kehitystyötä sekä tuotantoprosesseihin että OPAS:n ominaisuuksiin.

Kaupunginorkesterin muu toiminta ja kehittäminen kulttuurin kärkitavoitteiden edistämiseksi

Orkesterin toiminnan hiilijalanjälkilaskenta valmistuu kevään 2023 aikana. Valtakunnallisessa Kemit-hankkeessa selvitetään elävän musiikin alan hiilijalanjälkeä sekä tuotetaan konkreettisia kehittämissuhteita ekologisesti kestävämpään toimintamalliin. Hiilijalanjälkilaskenta sivuaa myös SROI-laskentaa (Social Return On Investment), joka valmistuu niin ikään alkuvuodesta. SROI-laskenta on kulttuurin kentällä kansainvälisestikin merkittävä hanke, joka antaa mitattavissa olevaa tietoa toiminnan vaikuttavuudesta. Tavoitteena on käyttää tietoa mm. moninaisuuden ja saavutettavuuden arvioinnissa ja kehittämisessä. Molempien selvitysten tuloksia hyödynnetään taiteellisen ja tuotannollisen toiminnan kehittämisessä ja ne huomioidaan kulttuurin kärkitavoitteiden edistämiseksi.

Toimintavuoden aikana päivitetään orkesterin tuotantoprosessi. Osatoiminnot ja niiden vastuutahot määritellään uudestaan ja kokonaisuus kytketään OPAS Next -järjestelmään. Tällä tavoitellaan resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä ja vähennetään pieneen tuotantohenkilöstöön liittyvää toiminnallista riskiä.

Kaupunginorkesterin muutoksen johtamien tavoitteiden toteutus

Kaupunginorkesteri on mukana muutoksen johtamiseen liittyvissä hankkeissa ja tapahtumissa sisällöntuottajana tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan.

Mittarit	TA 2022	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Varsinaisia konsertteja	50	62	50	51	50
-Espoossa	45	58	46	48	48
-muualla Suomessa	4	4	4	2	2
-ulkomailla	1	0	0	1	0
Muita tilaisuuksia	130	107	130	130	130
Levytyksiä	2	2	2	2	2
Kuulijoita yhteensä	25 000	15 230	30 000	35 000	37 000
Kantaesitysten määrä	3	3	3	3	3